

بررسی عوامل مرتبط با کیفیت زندگی بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید با استفاده از الگوی پرسید: مطالعه در یک مرکز روماتولوژی در

شهر یزد

مقدمه

آرتریت روماتوئید یک نوع پلی آرتریت التهابی مزمن است که با دوره های التهاب در سینوویوم شروع می شود. این التهاب در مفاصل باعث تورم، حساس شدن و سفت شدن آنها می شود و می تواند همراه با خستگی، کاهش وزن، اضطراب و افسردگی باشد. با تغییرات جسمانی عمده ای که در RA ظاهر می شود، خطر پایین آمدن کیفیت زندگی که اغلب به دلیل عواملی مانند درد می باشد، افزایش می یابد. مطالعاتی وجود دارد که نشان می دهد بیماران مبتلا به RA دارای کیفیت زندگی پایینتری از افراد سالم هستند. مطالعه حاضر با هدف یافتن عوامل مرتبط با کیفیت زندگی در بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید با استفاده از الگوی پرسید در شهر یزد انجام شد.

مواد و روشها

این مطالعه مقطعی بر روی ۱۸۱ نفر از بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید مراجعه کننده به مطب روماتولوژی منتخب در شهر یزد که طی نمونه گیری آسان بدست آمدند انجام شد. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه ای بود مشتمل بر سازه های کیفیت زندگی، وضعیت سلامت، آگاهی، نگرش، خودکارآمدی، حمایت اجتماعی، عوامل قادرکننده و رفتارهای خودمراقبتی به انضمام متغیرهای دموگرافیک بود و از طریق مصاحبه با بیماران تکمیل گردید. پایایی و روایی پرسشنامه مورد سنجش قرار گرفت و تأیید گردید.

نتایج

آزمودنیها در سنین بین ۸۲-۱۸ سال با میانگین $45/54 \pm 13/61$ قرار داشتند و اکثریت آنها زن (۸۳/۴٪)، متأهل (۸۴٪) و خانه دار (۷۰/۷٪) بودند. متغیرهای الگوی پرسید با کیفیت زندگی در سطح ۰/۰۱ معنی دار بودند. لازم به ذکر است که متغیر آگاهی با متغیرهای کیفیت زندگی، خودکارآمدی، حمایت اجتماعی، عوامل قادرکننده و رفتارهای خودمراقبتی ارتباط معنی دار نداشت. متغیرهای فوق ۷۷/۳ درصد از واریانس کیفیت زندگی را پیش بینی نمودند که در این میان وضعیت سلامت و رفتارهای خودمراقبتی پیش بینی کننده های قویتر بودند. در آنالیز مسیر مبتنی بر رگرسیون وضعیت سلامت و عوامل قادرکننده به طور مستقیم بر کیفیت زندگی مؤثر بودند. رفتارهای خودمراقبتی از طریق عوامل مستعدکننده و وضعیت سلامت به طور غیرمستقیم بر کیفیت زندگی تأثیر گذار بودند. عوامل مستعدکننده از طریق تأثیر بر وضعیت سلامت و نیز عوامل تقویت کننده با تأثیر بر عوامل مستعدکننده، عوامل قادرکننده، رفتارهای خودمراقبتی و وضعیت سلامت به طور غیر مستقیم بر کیفیت زندگی مؤثر بودند.

بحث و نتیجه گیری

بطور کلی و با توجه به نتایج، افراد مبتلا به آرتریت روماتوئید مورد بررسی وبالطبع کلیه این بیماران در سطح کشور ما دارای سطح کیفیت زندگی نسبتاً پایینی می باشند و تلاشهای مداخله ای برای افزایش و ارتقاء کیفیت زندگی این بیماران مهم و ضروری به نظر می رسد. نتایج نشان دهنده آن است که با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی جامعه ایران و با توجه به اینکه الگوی پرسید در اصل یک مدل جهت برنامه ریزی است، می توان این الگو را در ایران به عنوان چارچوبی جهت برنامه ریزی مداخلات در جهت بهبود و ارتقاء کیفیت زندگی بیماران مبتلا به بیماریهای مزمن و بویژه بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید به کار گرفت.

کلمات کلیدی

کیفیت زندگی - الگوی پرسید - آرتریت روماتوئید